

Utorok 22. novembra 2016

P8_TA(2016)0437

Zvyšovanie účinnosti rozvojovej spolupráce

Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. novembra 2016 o zvyšovaní účinnosti rozvojovej spolupráce (2016/2139(INI))

(2018/C 224/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na samit OSN o trvalo udržateľnom rozvoji a na výsledný dokument, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 25. septembra 2015 pod názvom Transformujeme náš svet: program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, a najmä na cieľ 17 v rámci cieľov udržateľného rozvoja, ktorý je stanovený v tomto programe a ktorý členské štáty OSN zaväzuje k posilneniu spôsobu vykonávania programu a obnoveniu globálneho partnerstva pre trvalo udržateľný rozvoj ⁽¹⁾,
- so zreteľom na akčný program z Addis Abeby, výsledný dokument prijatý na 3. Medzinárodnej konferencii o financovaní rozvoja (Addis Abeba, Etiópia, 13. – 16. júl 2015), ktorý schválilo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vo svojej rezolúcii č. 69/313 z 27. júla 2015 ⁽²⁾,
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN o trendoch a pokroku v medzinárodnej rozvojovej spolupráci, ktorú predložil v roku 2016 na zasadnutí Fóra rozvojovej spolupráce (E/2016/65) ⁽³⁾,
- so zreteľom na Parížsku deklaráciu o účinnosti pomoci prijatú na druhom fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci v roku 2005, Akčný plán z Akkry prijatý na treťom fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci v roku 2008 v Akkre (Ghana) ⁽⁴⁾ a výsledky štvrtého fóra na vysokej úrovni o účinnosti pomoci, ktoré sa uskutočnilo v Pusane (Kórejská republika) v decembri 2011, na ktorom bolo vytvorené Globálne partnerstvo pre účinnú rozvojovú spoluprácu (GPEDC) ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie z Dili z 10. apríla 2010 týkajúce sa budovania mieru a budovania štátu a na „Novú dohodu o angažovanosti v nestabilných štátoch“, zverejnenú 30. novembra 2011 na štvrtom fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci,
- so zreteľom na komuniké z prvého zasadnutia GPEDC na vysokej úrovni, ktoré sa konalo v Mexiku (Mexiko) v apríli 2014 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na nadchádzajúce druhé zasadnutie Globálneho partnerstva pre účinnú rozvojovú spoluprácu na vysokej úrovni, ktoré sa bude konať od 28. novembra do 1. decembra 2016 v Nairobi ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na správu o pokroku OECD a UNDP za rok 2014 nazvanú Zefektívňovanie rozvojovej spolupráce ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na konsenzus organizácií občianskej spoločnosti zo Siem Reapu o medzinárodnom rámci pre účinnosť rozvoja organizácií občianskej spoločnosti z roku 2011,

⁽¹⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁽²⁾ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

⁽³⁾ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N16/132/05/PDF/N1613205.pdf?OpenElement>

⁽⁴⁾ <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/34428351.pdf>

⁽⁵⁾ <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/49650173.pdf>

⁽⁶⁾ <http://effectivecooperation.org/2014/03/draft-communicue-for-the-first-high-level-meeting-of-the-global-partnership/>

⁽⁷⁾ <http://effectivecooperation.org/events/2016-high-level-meeting/>

⁽⁸⁾ <http://effectivecooperation.org/wp-content/uploads/2016/05/4314021e.pdf>

Utorok 22. novembra 2016

- so zreteľom na článok 208 ZFEÚ, v ktorom je obmedzovanie a odstránenie chudoby vymedzené ako hlavný cieľ rozvojovej politiky EÚ a podľa ktorého musia Únia a jej členské štáty plniť záväzky, ktoré schválili v rámci OSN a iných príslušných organizácií, a zohľadňovať ciele rozvojovej spolupráce pri uskutočňovaní vykonávaných politík, ktoré by mohli mať vplyv na rozvojové krajiny,
- so zreteľom na Európsky konsenzus o rozvoji⁽¹⁾ z roku 2005 a na plány schváliť v roku 2017 nový konsenzus,
- so zreteľom na Kódex správania Európskej únie v oblasti komplementárnosti a rozdelenia práce v rozvojovej politike⁽²⁾,
- so zreteľom na konsolidované znenie Operačného rámca pre účinnosť pomoci⁽³⁾, ktorý vychádza zo záverov Rady zo 17. novembra 2009 o operačnom rámci pre účinnosť pomoci, zo záverov Rady zo 14. júna 2010 o rozdelení práce medzi krajinami a zo záverov Rady z 9. decembra 2010 o vzájomnej zodpovednosti a transparentnosti,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 26. marca 2015 „Vytvorenie rámca EÚ pre výsledky v oblasti medzinárodnej spolupráce a rozvoja“(SWD(2015)0080) a na závery Rady z 26. mája 2015 o rámci pre výsledky⁽⁴⁾,
- so zreteľom na závery Rady zo 17. marca 2014 o spoločnej pozícii EÚ na prvé zasadnutie Globálneho partnerstva pre účinnú rozvojovú spoluprácu na vysokej úrovni⁽⁵⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 26. mája 2015 o novom globálnom partnerstve pre odstránenie chudoby a trvalo udržateľnom rozvoji po roku 2015⁽⁶⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2016 o zintenzívnení spoločného plánovania⁽⁷⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2016 o výročnej správe na rok 2016 pre Európsku radu o cieľoch rozvojovej pomoci EÚ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 23. júna 2015 s názvom Správa o zodpovednosti EÚ v oblasti financovania rozvoja – preskúmanie pokroku EÚ a jej členských štátov (SWD(2015)0128),
- so zreteľom na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie – Spoločná vízia, spoločný postup: silnejšia Európa, ktorý v júni 2016 predložila podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ Závery Rady 9558/07, 15.5.2007.

⁽³⁾ Dokument Rady 18239/10.

⁽⁴⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9145-2015-INIT/sk/pdf>

⁽⁵⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/workarea/downloadasset.aspx?id=15603>

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9241-2015-INIT/sk/pdf>

⁽⁷⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8831-2016-INIT/sk/pdf>

⁽⁸⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8822-2016-INIT/sk/pdf>

⁽⁹⁾ Dokument Rady 10715/16.

Utorok 22. novembra 2016

- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. mája 2008 o následných opatreniach Parížskeho vyhlásenia z roku 2005 o účinnosti pomoci ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2011 o budúcnosti rozpočtovej podpory EÚ pre rozvojové krajiny ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2011 o štvrtom fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci ⁽³⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2013 s odporúčaniami pre Komisiu o koordinácii darcov EÚ v oblasti rozvojovej pomoci ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2015 o financovaní rozvoja ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. apríla 2016 o súkromnom sektore a rozvoji ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2016 o následných opatreniach a preskúmaní programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2016 o správe EÚ o súdržnosti politík v záujme rozvoja za rok 2015 ⁽⁸⁾,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj (A8-0322/2016),
- A. keďže zásady stanovené v Parížskej deklarácii a v akčnom programe z Akkry stále platia a preukázali svoj význam pri zvyšovaní kvality rozvojovej pomoci, ako aj jej podpory zo strany verejnosti v darcovských krajinách;
- B. keďže politické záväzky na vysokej úrovni v rámci konsenzu z Monterrey (2002), Rímskej deklarácie (2003), Parížskej deklarácie (2005), akčného programu z Akkry (2008) a štvrtého fóra o účinnosti pomoci v Pusane (2011) sledujú rovnaký cieľ, a to zlepšiť kvalitu vykonávania, správy a využívania oficiálnej rozvojovej pomoci s cieľom maximalizovať jej vplyv;
- C. keďže zásady účinnosti pomoci jednoznačne prispeli k pokroku miléniových rozvojových cieľov v mnohých krajinách, ktorý však nie je všade rovnaký, pričom nie všetky zásady sa v plnej miere plnia vo všetkých krajinách ani ich neplnia nepretržite všetci rozvojoví aktéri;
- D. keďže globálne partnerstvo môže zohrávať kľúčovú úlohu pri vykonávaní programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 a dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja tým, že presúva pozornosť z pojmu „účinnosť pomoci“, ktorý odkazuje na tradičnú verejnú rozvojovú pomoc, na pojem „účinnosť rozvojovej spolupráce“;
- E. keďže oficiálna rozvojová pomoc (ODA) môže zohrávať kľúčovú úlohu pri plnení programu 2030, najmä v krajinách s nízkymi príjmami, a pri boji proti extrémnej chudobe a nerovnosti, ak bude táto pomoc lepšie zacielená a ak bude dodržiavať zásady účinnej rozvojovej spolupráce, najmä demokratickú zodpovednosť krajiny, zosúladenie, posilnenie miestnej kapacity, transparentnosť a demokratickú zodpovednosť, dôraz na výsledky, a inkluzívnosť; zdôrazňuje, že podmienky pomoci musia byť v súlade so zásadami demokratickej zodpovednosti;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 279 E, 19.11.2009, s. 100.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 33 E, 5.2.2013, s. 38.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 131 E, 8.5.2013, s. 80.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0558.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 353, 27.9.2016, s. 2.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0137.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0224.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0246.

Utorok 22. novembra 2016

- F. keďže okrem rozvojovej pomoci a spolupráce sú na účinné odstránenie chudoby a podporu cieľov trvalo udržateľného rozvoja potrebné aj iné nástroje rozvojovej politiky;
- G. keďže rozpočtová podpora má mnoho výhod, ako je zodpovednosť štátu, presnejšia analýza výsledkov, väčšia súdržnosť politík, účinnejšie predpovedanie pomoci a optimálne využitie dostupných prostriedkov priamo v prospech obyvateľstva;
- H. keďže súkromný sektor sa stáva spolu s ďalšími tradičnými vládny aj mimovládny organizáciami pre rozvoj skutočným partnerom v našich rozvojových stratégiách pri dosahovaní inkluzívneho a udržateľného rozvoja;
- I. keďže pre účinnosť pomoci je nevyhnutné, aby prijímajúce krajiny súbežne uplatňovali hospodárske politiky podporujúce rast, ktoré budú zavádzať mechanizmy trhového hospodárstva, mobilizáciu súkromného kapitálu a pozemkové reformy, ako aj postupne otvárať svoje trhy celosvetovej konkurencii;
- J. keďže podľa štúdie Komisie fragmentácia úsilia o pomoc predstavuje pre Európsku úniu dodatočné náklady vo výške 2 až 3 miliárd EUR ročne;
- K. keďže Globálne partnerstvo pre účinnú rozvojovú spoluprácu (GPEDC) predstavuje inkluzívne fórum združujúce vlády, dvoj- a viacstranné organizácie, občiansku spoločnosť, parlamenty, odborové zväzy a súkromný sektor zo všetkých krajín;
- L. keďže GPEDC sa zameriava na správanie rozvojových aktérov a ich vzájomné vzťahy, na účinné vykonávanie rozvojových politík a programov a na monitorovanie pokroku v súlade s hlavnými zásadami, ktoré boli vymedzené v poslednom desaťročí, s cieľom zlepšiť účinnosť úsilia všetkých aktérov v oblasti rozvoja; keďže jeho zosúladenie s globálnymi štruktúrami rozvoja, ktoré dohliadajú na vykonávanie programu do roku 2030, by sa malo vymedziť jasnejšie;
- M. keďže krajiny ako Čína, Brazília, Turecko, Rusko a India zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu ako novovznikajúci darcovia a aj pri prenose odborných znalostí a technológií v oblasti rozvoja, v neposlednom rade vďaka svojim nedávnym aj súčasným skúsenostiam s rozvojom; keďže ich spolupráca s darcami s dlhšou tradíciou pri podpore celosvetových verejných statkov a ich účasť na integratívnej rozvojovej spolupráci v rámci GPEDC sa môže posilniť;
- N. keďže Komisia zohráva aktívnu úlohu v rámci riadiaceho výboru GPEDC, pričom jeden z jeho podpredsedov pochádza z členského štátu EÚ, a to z Holandska; keďže túto spolupredsedičku úlohu preberá Nemecko;
- O. keďže zodpovednosť krajín v rámci rozvojovej spolupráce si vyžaduje od darcov zabezpečenie súladu s národnými rozvojovými plánmi a medzinárodne dohodnutými cieľmi udržateľného rozvoja, ako aj vnútroštátnu účasť na vytváraní rozvojových plánov a programov a zodpovednosti za ich vykonávanie;
- P. keďže pomoc vedie k dvojakému prínosu, ak sa nezameriava len na financovanie rozvojových projektov, ale sa používa aj lokálne, na lokálne vyrobený tovar a služby; keďže posilnenie systémov v krajinách a národných systémov obstarávania je základným prvkom pre účinnosť pomoci v súlade s Parížskou deklaráciou o účinnosti pomoci a na posilnenie dobrej správy a demokratickej zodpovednosti partnerských krajín;
- Q. keďže programy rozvojovej spolupráce iniciované poskytovateľmi a viazaná pomoc, a to i v oblasti verejného obstarávania, môžu byť vyjadrením rozličných politických záujmov, ktoré sú niekedy v rozpore s rozvojovými politikami, a keďže v ich prípade môže hroziť, že sa naruší zodpovednosť a udržateľnosť rozvojovej pomoci a pokrok v oblasti zosúladenia, ktorý bol dosiahnutý v minulosti, čo môže viesť k neúčinnosti a rastúcej závislosti; keďže miestna zodpovednosť má dôležitú úlohu pri zabezpečovaní účinného rozvoja pre občanov;

Utorok 22. novembra 2016

- R. keďže rámce pre výsledky sa momentálne viac používajú na meranie úspechov programov rozvojovej spolupráce, ale plná zodpovednosť a používanie týchto rámcov zo strany rozvojových krajín je stále trvalým problémom;
- S. keďže z tretieho kola monitorovania GPEDC v roku 2016 vyplýva, že pokrok pri používaní systémov v krajinách zostáva na nízkej úrovni, a keďže nedošlo k ďalšiemu uvoľneniu pomoci, ktorá zostala na maximálnej úrovni 80 % dosiahnutej v roku 2010;
- T. keďže poslanci z partnerských krajín, miestne orgány a občianska spoločnosť naďalej vyjadrujú nespokojnosť s tým, do akej miery sú zapojení do plánovania a vykonávania rozvojovej spolupráce a dostávajú o tom informácie;
- U. keďže účinnosť rozvoja, ktorá sa chápe ako účinné používanie všetkých prostriedkov a zdrojov orientovaných na rozvoj, a to i na znižovanie chudoby, závisí tak od darcovských krajín, ako i od prijímajúcich krajín a od existencie efektívnych a pohotových inštitúcií, náležitých politík, zapojenia miestnych zainteresovaných strán a občianskej spoločnosti, právneho štátu, inkluzívnej demokratickej správy vecí verejných, prítomnosti účinných a transparentných kontrolných mechanizmov a ochrany pred korupciou v rozvojových krajinách a nezákonnými finančnými tokmi na medzinárodnej úrovni; keďže GPEDC by malo zohrávať väčšiu úlohu pri umožňovaní a podporovaní pokroku vyššie uvedených faktorov rozvoja;
- V. keďže fragmentácia pomoci zostáva trvalou výzvou z dôvodu rozširovaní počtu darcov a humanitárnych organizácií a nedostatočnej koordinácie ich činnosti a projektov;
- W. keďže spolupráca medzi južnými oblasťami sa rozvíja napriek spomaleniu rastu rozvíjajúcich sa ekonomík a klesajúcim cenám komodít;
- X. keďže rozvojové prostredie je čoraz rôznorodejšie, pričom viac chudobných ľudí žije v krajinách so strednými príjmami než v krajinách s nízkymi príjmami; keďže sa zároveň zmenil charakter rozvojových výziev so vznikom nových globálnych problémov, ako je migrácia, bezpečnosť potravín, mier a stabilita a zmena klímy;
1. vyzýva všetkých rozvojových aktérov, aby nadviazali na záväzky prijaté v období medzi parížskym a pusanským fórom a aby zvýšili svoje úsilie o čo najúčinnejšiu rozvojovú spoluprácu s cieľom splniť ambiciózne ciele stanovené v programe do roku 2030 a zabezpečiť čo najlepšie využívanie verejných a súkromných zdrojov na rozvoj;
 2. vyzýva, aby sa využívali všetky nástroje rozvojovej politiky na odstránenie chudoby a podporu cieľov trvalo udržateľného rozvoja; zastáva názor, že účinnosť financovania rozvoja by sa mala posudzovať na základe konkrétnych výsledkov a jeho prínosu k rozvojovej politike ako celku;
 3. zdôrazňuje kľúčovú úlohu oficiálnej rozvojovej pomoci z hľadiska plnenia programu účinnosti rozvoja, odstraňovania chudoby, znižovania rozdielov, poskytovania základných verejných služieb a podpory dobrej správy vecí verejných; zdôrazňuje, že ODA je pružnejšia, predvídateľnejšia a je spojená s väčšou zodpovednosťou, než ostatné toky, ktoré potenciálne prispievajú k rozvoju;
 4. pripomína, že dostatočné finančné zdroje sú predpokladom pre účinnú rozvojovú spoluprácu; poznamenáva, že väčšina poskytovateľov oficiálnej rozvojovej pomoci nespĺnila svoj záväzok, a to prideliť do roku 2015 na rozvojovú pomoc 0,7 % HND, z čoho vyplýva, že rozvojovým krajinám nebolo poskytnutých vyše 2 biliónov USD potrebných na to, aby mohli dosiahnuť miléniové rozvojové ciele;
 5. naliehaovo žiada Európsku úniu a jej členské štáty, aby dodržali dlhodobý záväzok venovať 0,7 % HND na účely pomoci a zvýšili svoju rozvojovú pomoc, a to i prostredníctvom rozpočtu EÚ a Európskeho rozvojového fondu a aby prijali účinný plán postupu na transparentné, predvídateľné a zodpovedné splnenie tohto záväzku; varuje pred rozdrobením kritérií oficiálnej rozvojovej pomoci s cieľom pokryť iné výdavky, než sú tie, ktoré sú priamo spojené s podporou trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách;

Utorok 22. novembra 2016

6. so znepokojením konštatuje, že od polovice roka 2015 uverejnilo len päť členských štátov EÚ plány vykonávania na základe fóra v Pusane; naliehavo vyzýva členské štáty, aby uverejnili plány vykonávania a informovali o vyvíjanom úsilí, a to ešte pred druhým zasadnutím GPEDC na vysokej úrovni (HLM2), ktoré sa bude konať od 28. novembra do 1. decembra 2016 v Nairobi;
7. žiada, aby vo výslednom dokumente z HLM2 boli jasne vymedzené a pridelené diferencované úlohy a povinnosti rozvojových aktérov a inštitúcií na realizáciu programu a uplatňovanie zásad s cieľom posilniť pokrok a podporiť budúcu spoluprácu;
8. berie na vedomie mexický návrh na zahrnutie piatej zásady účinnosti rozvoja. t. j. „nikoho nevynechať“ (Leave No-one Behind); uznáva, že v kontexte agendy účinnosti rozvoja je dôležité klásť osobitný dôraz na chudobné, zraniteľné a marginalizované skupiny s prihliadnutím na rovnosť žien a mužov a situácie nestability a konfliktu; zastáva názor, že aj keby zásada zodpovedala všeobecnej filozofii a zastrešujúcemu záväzku programu 2030, jej možné zahrnutie by malo byť správdzané serióznou diskúsiou a úvahami o jej uplatňovaní v praxi, najmä pokiaľ ide o otázky začleňovania a ukazovateľa;
9. zdôrazňuje, že je potrebné jasne zasadiť GPEDC do kontextu vykonávania programu 2030 a akčného programu z Addis Abeby; domnieva sa, že GPEDC môže vytvoriť pridanú hodnotu, ak sa jeho práca strategicky rozvrhne do etáp a prispôbi sa práci a harmonogramu fóra pre rozvojovú spoluprácu, fóra o financovaní rozvoja, ako aj politického fóra na vysokej úrovni, ktoré fungujú v rámci ECOSOC OSN;
10. zdôrazňuje, že GPEDC by malo zohrávať výraznú úlohu v rámci aspektov monitorovania a zodpovednosti založených na dôkazoch, pokiaľ ide o zásady účinnosti na účel plnenia cieľov udržateľného rozvoja, a pri podporovaní ich úplnej realizácie zo strany všetkých aktérov na národnej úrovni; zdôrazňuje, že GPEDC musí konkrétnym rozvojovým aktérom, ktorí nepatria medzi darcov OECD, napríklad novovznikajúcim darcom, miestnym a regionálnym samosprávam, organizáciám občianskej spoločnosti, súkromným filantropom, finančným inštitúciám, spoločnostiam zo súkromného sektora a odborovým zväzom, poskytnúť jasne vymedzené spôsoby spolupráce; verí, že usporiadanie vedenia GPEDC by malo odrážať rozmanitosť zúčastnených strán;
11. pripomína, že rast o 1 % v Afrike predstavuje viac ako dvojnásobné množstvo oficiálnej rozvojovej pomoci;
12. domnieva sa, že GPEDC by malo zohrávať vedúcu úlohu pri zabezpečovaní pokroku v plnení cieľa udržateľného rozvoja č. 17, konkrétne pokiaľ ide o monitorovanie a zodpovednosť, vyššiu účinnosť pomoci, aspekty kvality a kapacít financovania rozvoja, daňovú a dlhovú udržateľnosť, mobilizáciu súkromného sektora a jeho zodpovednosť za trvalo udržateľný rozvoj, transparentnosť, súdržnosť politík, viacstranné partnerstvá a spoluprácu juh-juh a trojstrannú spoluprácu;
13. zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú musí GPEDC zohrávať, pokiaľ ide o ukazovateľ cieľa udržateľného rozvoja č. 17.16.1, a to najmä pri zabezpečení účinnejšieho začlenenia partnerstva rôznych zainteresovaných strán na podporu a zachovanie vykonávania programu 2030, meraním kvality ich úsilia o rozvoj; víta kolo monitorovania v roku 2016, pričom konštatuje, že počet rozvojových partnerov zapojených do tejto činnosti sa zvýšil a teší sa na zverejnenie správy o pokroku;
14. nabáda strany zapojené do GPEDC, aby posúdili vytvorenie stáleho sekretariátu pre toto partnerstvo s väčšou nezávislosťou a s náležitými zdrojmi, ktorý by nadviazal na prácu spoločného podporného tímu, a naliehavo vyzýva členské štáty EÚ a partnerské krajiny, aby určili národné kontaktné miesta;
15. poukazuje na to, že Európsky parlament by mal byť plne schopný zohrávať svoju dôležitú úlohu demokratickej kontroly, pokiaľ ide o všetky politiky Európskej únie vrátane rozvojových politík, a žiada, aby pravidelne a včas dostával informácie o pozíciách, ktoré prijímajú Komisia a riadiaci výbor GPEDC;

Utorok 22. novembra 2016

16. víta dosiahnutý pokrok a odporúča, aby Komisia podnikla ďalšie úsilie s cieľom zabezpečiť, aby všetky dotknuté subjekty mali prístup k informáciám o transparentnosti plánovania, mechanizmov financovania, projektov rozvojovej spolupráce a tokov pomoci, najmä v súvislosti s Iniciatívou za transparentnosť poskytovania medzinárodnej pomoci (IATI) a vytvorením nástroja EU Aid Explorer; poukazuje však na to, že v tomto smere ešte treba vykonať zásadné kroky, a požaduje, aby všetci darcovia urýchlili vynaložili ďalšie výrazné úsilie o zvyšovanie dostupnosti informácií a údajov, ich včasné poskytovanie a porovnateľnosť; vyzýva tie členské štáty, ktoré sa zatiaľ nezapojili do IATI, aby sa na nej začali zúčastňovať; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využili dostupné údaje a prostredníctvom presadzovania výmeny informácií a osvedčených postupov v tomto smere podporili aj partnerské krajiny;

17. nazdáva sa, že monitorovanie, preskúmanie a spoločné využitie poznatkov o pokroku v oblasti rozvoja majú prvoradý význam pre posilnenie zodpovednosti a dosahu spolupráce, najmä na úrovni jednotlivých krajín; preto naliehavo žiada Komisiu, aby aspoň každých 24 mesiacov predkladala správy o úsilí a akčných plánoch EÚ a členských štátov s cieľom komplexne vykonávať zásady z Pusanu; žiada EÚ, aby ďalej podporovala partnerské krajiny, pokiaľ ide o zlepšovanie ich administratívnej a logistickej kapacity, a najmä ich štatistických systémov;

18. víta iniciatívy OECD, ktoré potenciálne prispievajú k zníženiu nezákonných finančných tokov, a vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby sa zlepšila spolupráca pri zvyšovaní transparentnosti daňových režimov a finančných tokov vo všeobecnosti; trvá na základnej úlohe a zodpovednosti nadnárodných spoločností a finančných inštitúcií v tejto súvislosti;

19. vyzýva Komisiu a delegácie EÚ a agentúry členských štátov, aby informovali národné parlamenty a v rámci možnosti miestne a regionálne agentúry, ako aj súkromné zainteresované strany a občiansku spoločnosť o záväzkoch týkajúcich sa programovania a financovania v súvislosti s rozvojovou pomocou, a to zverejnením prieskumov rozvojovej spolupráce podľa jednotlivých krajín, čo by malo poskytnúť prehľad o strategických dokumentoch, koordinácii darcov, ročných akčných plánoch a prebiehajúcich a plánovaných programoch, ako aj o výzvach na predloženie projektov a obstarávaníach, alebo o iných použitých mechanizmoch financovania;

20. nabáda parlamenty prijímajúcich krajín, aby prijali národné politiky rozvojovej pomoci s cieľom zvýšiť zodpovednosť darcov a vlád prijímajúcich krajín vrátane zodpovednosti miestnych orgánov, posilniť riadenie verejných financií a schopnosť ich čerpania, odstrániť korupciu a všetky formy plytvania pomocou, zvýšiť účinnosť daňových systémov a zlepšiť podmienky prijímania rozpočtovej podpory, ako aj – z dlhodobého hľadiska – znižovania závislosti od pomoci;

21. považuje za dôležité podporovať zapojenie všetkých členských štátov do daňovej iniciatívy Addis s cieľom zdvojnásobiť technickú pomoc do roku 2020 a posilniť daňovú kapacitu partnerských krajín;

22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby nadviazali spoluprácu s národnými parlamentmi partnerských krajín s cieľom konštruktívne podporovať rozvíjanie takýchto politík, pričom by ich doplnili o opatrenia týkajúce sa vzájomnej zodpovednosti; víta snahy Komisie o zlepšenie vnútroštátnej zodpovednosti v súvislosti s rozpočtovou podporou posilňovaním inštitucionálnych kapacít národných parlamentov a najvyšších kontrolných inštitúcií;

23. vyzdvihuje úlohu občanov, miestnych komún, volených zástupcov, nábožensky založených organizácií, organizácií občianskej spoločnosti, odborových zväzov a súkromného sektora v rozvoji a zdôrazňuje, že všetci títo aktéri musia byť zapojení do rozširovania a vykonávania programu účinnosti pomoci na rôznych úrovniach; domnieva sa, že ich účinný príspevok si vyžaduje aktívne zapojenie do plánovania a vykonávania, vzájomnej zodpovednosti a transparentnosti, monitorovania a hodnotenia a že darcovia by mali pri práci s týmito aktérmi ako partnermi vykonávania a partnermi poskytujúcimi dodávky základných služieb zlepšiť predvídateľnosť a zvýšiť tempo, aby sa skutočne dostali k najzraniteľnejším častiam populácie;

24. zdôrazňuje, že pomoc možno udržať iba vtedy, ak budú príjemcovia rozhodne angažovaní a budú mať zodpovedný prístup; trvá na tom, že je dôležitá spoločná zodpovednosť za výsledky v oblasti rozvoja, a to i za vykonávanie zásad z Istanbulu, a pripomína, že demokratická zodpovednosť si vyžaduje pevné inštitúcie, ktoré dokážu zabezpečiť plnú účasť miestnych aktérov vo vykonávaní, monitorovaní a hodnotení rozvojových programov;

Utorok 22. novembra 2016

25. zdôrazňuje, že je dôležité, aby organizácie občianskej spoločnosti vykonávali svoju úlohu samostatných rozvojových subjektov s osobitným zameraním na priaznivé prostredie, ktoré je v súlade s dohodnutými medzinárodnými právami a maximalizuje prínosy organizácií občianskej spoločnosti k rozvoju; vyjadruje znepokojenie nad zmenšujúcim sa priestorom pre organizácie občianskej spoločnosti v mnohých partnerských krajinách; vyzýva Komisiu, aby zlepšila dostupnosť finančných prostriedkov pre organizácie občianskej spoločnosti;

26. víta pokrok a záväzky EÚ v oblasti spoločného plánovania; konštatuje, že spoločné plánovanie by malo znížiť roztrieštenosť pomoci a transakčné náklady, zvýšiť doplnkovosť lepším rozdelením práce a posilniť vnútroštátnu a vzájomnú zodpovednosť, ako aj predvídateľnosť rozvojovej spolupráce, a tým ponúka EÚ aj partnerským krajinám jasné výhody; konštatuje, že spoločné plánovanie sa skúmalo v 59 zo 110 partnerských krajín, ktoré dostávajú rozvojovú pomoc EÚ; vyzýva členské štáty a partnerské krajiny, aby sa intenzívnejšie zapájali do spoločného plánovania, aby bolo možné naplno využívať jeho výhody v plnej miere a vo všetkých krajinách;

27. pripomína svoju požiadavku⁽¹⁾, aby sa kodifikovali a posilnili mechanizmy a postupy na zabezpečenie lepšej komplementárnosti a účinnej koordinácie rozvojovej pomoci medzi členskými štátmi a inštitúciami EÚ, pričom by sa stanovili jasné a vymáhateľné pravidlá na zaručenie demokratickej vnútroštátnej zodpovednosti, harmonizácie, zosúladenia so stratégiami a systémami krajiny, predvídateľnosti financovania, transparentnosti a vzájomnej zodpovednosti; žiada Komisiu, aby poskytla informácie o neprijatí opatrení v nadväznosti na túto požiadavku a aby oznámila, aké alternatívne kroky v tejto oblasti podnikla alebo plánuje podniknúť;

28. pripomína, že EÚ a jej členské štáty sú odhodlané uvoľniť svoju pomoc, a oceňuje pokrok dosiahnutý v tejto oblasti; vyzýva na ďalšie úsilie na urýchlenie uvoľňovania pomoci v celosvetovom meradle všetkými poskytovateľmi rozvojovej pomoci vrátane rozvíjajúcich sa hospodárstiev; žiada poskytovateľov pomoci, aby prednostne využívali systémy verejného obstarávania partnerských krajín;

29. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali nové iniciatívy na preskúmanie hlavných projektov spolupráce juh-juh a trojstrannej spolupráce za účasti nových darcov a ďalších krajín so strednými príjmami, a to na základe riešenia globálnych výziev spoločného záujmu bez toho, aby sa zo zreteľa stratil cieľ odstraňovania chudoby; zdôrazňuje, že je potrebné využiť plný potenciál decentralizovanej spolupráce, aby sa mohol dosiahnuť pokrok v rámci programu účinnosti rozvoja a zároveň boli dodržané všetky ochranné opatrenia týkajúce sa transparentnosti, účinnosti a súdržnosti a zabránilo sa ďalšiemu triešteniu medzinárodného systému pomoci;

30. zdôrazňuje, že rozvojová pomoc môže zohrávať dôležitú úlohu v boji proti chudobe, odstraňovaní nerovností a podporovaní rozvoja, najmä najmenej rozvinutých krajín, a z hľadiska podpory prístupu najodkázanejších a najzraniteľnejších skupín osôb ku kvalitným verejným službám, ako aj pri podporovaní ďalších rozhodujúcich systémových faktorov, ktoré podnecujú rozvoj, ak sa uplatňujú v kontexte legitímnej a inkluzívnej správy založenej na zásadách právneho štátu a dodržiavaní ľudských práv, teda faktorov, ako je presadzovanie rodovej rovnosti (ako je uvedené v partnerstve z Pusanu), vzdelávanie, posilnenie zdravotných systémov, vrátane boja proti chorobám súvisiacich s chudobou;

31. zdôrazňuje význam cieľa udržateľného rozvoja č. 16 z hľadiska celkovej účinnosti rozvoja a varuje, že rozvojová pomoc nemôže účinne plniť svoj účel, keď nepanuje mier, nedodržiavajú sa ľudské práva a zásady právneho štátu a neexistuje neustranný, účinný a nezávislý súdny systém, medzinárodne uznávané sociálne, environmentálne a pracovné normy a záruky na ochranu integrity verejných inštitúcií a činiteľov, inkluzívneho, participatívneho a reprezentatívneho rozhodovania na všetkých úrovniach, ako aj transparentnosti a zodpovednosti;

32. pripomína, že korupcia v prijímajúcich krajinách predstavuje nezávisle od toho, či je alebo nie je priamo spojená s rozvojovou pomocou, vážne porušenie demokratickej legitímnosti a poškodzuje verejnú podporu rozvojovej pomoci v darcovských krajinách; víta preto všetky opatrenia prijímané na podporovanie riadneho finančného hospodárenia a odstránenia korupcie raz a navždy a zároveň konštatuje, že situácia v mnohých partnerských krajinách už vo svojej podstate znamená určitý stupeň rizika;

⁽¹⁾ Prijaté texty, 11. decembra 2013, P7_TA(2013)0558.

Utorok 22. novembra 2016

33. naliehavo vyzýva členské štáty a ostatných darcov, aby posilnili úsilie a ľudské zdroje pri vytváraní koncepcií účinnosti a hĺbkovej analýzy v súvislosti s nestabilitou, obdobím po konflikte a predchádzaním konfliktom v prípadoch, keď nie je vždy možné zachytiť očakávané výsledky formou údajov ani v rámci pre výsledky;

34. vyjadruje pevné presvedčenie, že súkromný sektor je dôležitým partnerom z hľadiska dosahovania cieľov trvalo udržateľného rozvoja a mobilizácie ďalších zdrojov určených na rozvoj; zdôrazňuje, že vzhľadom na ich rastúcu úlohu v rozvojovej spolupráci musia subjekty súkromného sektora dodržiavať zásady rozvojovej účinnosti a zásady zodpovednosti podnikov v priebehu celého životného cyklu projektov; uznáva úsilie niektorých subjektov súkromného sektora, ktoré sa snažia zohľadniť záväzky v oblasti ľudských práv, sociálneho začlenenia a udržateľnosti a spraví z nich ústrednú časť svojich obchodných modelov, a žiada, aby bol tento prístup uplatňovaný všeobecne; poukazuje na to, že je potrebné, aby súkromný sektor dodržiaval zásady medzinárodného práva a sociálne a environmentálne štandardy, ako aj Globálny pakt OSN o ľudských právach, hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, základné pracovné normy MOP a Dohovor OSN proti korupcii; žiada Komisiu, aby zabezpečila, že sa podniky pôsobiace z daňových rajov nebudú zúčastňovať na projektoch financovaných z oficiálnej rozvojovej pomoci; súčasne zdôrazňuje, že je potrebné, aby partnerské krajiny podporili priaznivé prostredie pre podniky vrátane transparentných právnych a regulačných systémov;

35. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, ESVČ, parlamentu a vláde Kene ako hostiteľskej krajiny druhého zasadnutia GPEDC na vysokej úrovni, spolupredsedom GPEDC, rozvojového programu OSN, OECD a Medziparlamentnej únie.
